

Kirsty Gooch 2011569

Dechrau wrth fy nhraed: poster digidol sy'n dangos eich dealltwriaeth o, ac y byddwch yn esbonio ynddo, sut mae cymuned ysgol yn cael ei hadlewyrchu yn y dysgu a'r addysgu, y cwricwlwm a threfniadaeth yr ysgol.

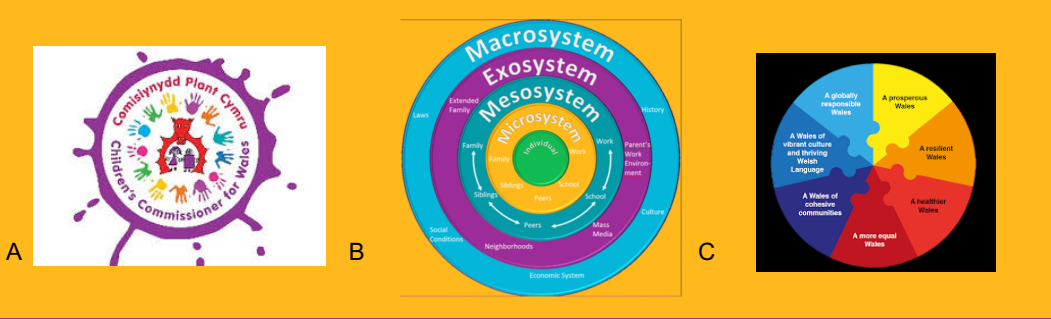
Gweithio gyda'r Gymuned.

Bydd ysgol sy'n gweithio'n agos gyda'r gymuned o fudd i bawb sy'n gysylltiedig. Yn ystod fy amser pontio, roeddwn i'n gallu darganfod gyda phwy mae'r ysgol yn gweithio. Mae'r rhestr yn amrywiol ac mae'r ffordd y mae'n cael ei wneud hefyd yn amrywio. Defnyddir yr ysgol gan y gymuned gyda'r nos ac ar benwythnosau ar gyfer grwpiau gofal plant dosbarthiadau dawns hefyd. Credaf Bandura (McLeod 2016) bod plentyn yn cael ei ddylanwadu gan arsylwi ymddygiad pobl o'u cwrmpas. Bod plentyn yn cael cyfle i arsylwi ar amrywiaeth o bobl a'u hagweddau a'u henwau. Mae Vygotsky yn cytuno gyda hyn ond mae’n ystyried datblygu fel proses gymdeithasol lle mae plentyn yn dysgu drwy siarad â'r gymuned a bod yn rhan o'r gymuned (McLeod,2020). Defnyddir yr ysgol hefyd fel canolbwynt i'r gymuned, lle mae ganddynt ddosbarthiadau dawns y mae disgyblion yn hoffi eu mynychu. Mae'r ysgol yn gweithio'n gyda nifer o grwpiau yn y gymuned, gweler y tabl isod am rai o'r enghreifftiau;

PWY/BLE?	FEL?
Nyrsys y cummuned	Dod mewn l'r ysgol l siarad gyda’r plant am ei danned ‘Cynllun Gwen’
Heddlu	Dod mewn l'r ysgol l dysgu plant am diogelwch ar lein, beicio a croesur rhewl yn gofalus.
Diffoddwyr tan	Dysgu am diogelwch tan. Gweld y pypmiau dwr yn gweitho.
Archfarchnad	Person sy’n gweitho yn yr archfarchnad yn dod i'r ysgol gyda bwyd l’r plant roi cynnig arno.
Sgowtiaid	Dysgu cychwyn tan yn ddiogel a thostio malws melys, adeiladu pabell. Sgiliau goroesi efallai na fydd cyfle iddyn nhw ddysgu gatref.
Ysgol Traeth	Mynd l’r traeth agosaf. Cael gwersi ar y traeth, glanhau’r traeth ac hefyd amser ymlacio a cyfle l chwarae yn y tywod. Mae’r rhieni yn cael cwrdd a’r plant ar diwedd y dydd.
Ysgol Coed	Mynd am taith i’r coed l cael gwersi gwahanol gyda natur, amser dysgu annibynnol.
Plantasia	Plantasia yn dod ag anifeiliaid mewn l’r ysgol l cwrdd gyda’r plant. Mae’r ysgol yn hefyd mewn am taith l Plantasia.
Cymdeithas	Mae’r plant yn mynd tu allan l’r ysgol l help yn y communed. Gwneud garddio a chadw’r ardal yn daclus.

Dechrau wrth fy nhraed.

Poster digidol sy’n dangos eich dealltwriaeth o, ac y byddwch yn esbonio ynddo, sut mae cymuned ysgol yn cael ei hadlewyrchu yn y dysgu a’r addysgu, y cwricwlwm a threfniadaeth yr ysgol.

Yr Ysgol.

Ethos yr ysgol yw 'Dyro dy gyfraith l mi ac fe awn l ben y mynydd'. Mae diwylliant yr ysgol yn ymwneud â 'gael aaith yn agor glòs sy'n cynnwys rhieni a'r gymuned.' (Ysgol A, 2020) Mae hyn yn cwrmpasu Cwricwlwm Newydd Cymru 2022. ' Gwella addysg yw ein cenhadaeth genedlaethol. Nid oes dim mor hanfodol â mynediad cyffredinol at y profiadau, yr wybodaeth a'r sgiliau a'r sgiliausydd eu hangen ar ein pobl ifanc ar gyfer cyflogaeth, dysgu gydol oes a dinasyddiaeth weithredol. ' (Llywodraeth Cymru, 2020) Ei fod yn ymwneud ag annog dysgwyr i fod yn unigolion iach yn eu corff a'u meddwl sy'n ddysgwyr hyderus ac annibynnol sy'n gallu cyfrannu at y gymuned. Adeilad newydd sbon oedd gan Ysgol A yn 2017 sy'n golygu eu bod yn gallu darparu addysg o safon uchel iawn i bob disgybl. (Ysgol A, 2020) Mae gan yr ysgol nifer o gynghorau y gall y disgyblion weithio gyda nhw fel eco-gyngor, cyngor yr ysgol a'r cyngor hawliau plant. Maent hefyd yn cael cyfle i fod yn rhan o'r pwyllgor gan roi ymdeimlad o gyfrifoldeb iddynt. Gall y disgyblion fod yn rhan o'r 'Criw Siarter Iaith' sy'n annog disgyblion i siarad Cymraeg a bod yn falch o'r iaith. Roedd yn amlwg bod yr ysgol, yn ystod arolygiad Estyn, wedi darparu amrywiaeth eang o gyfleoedd i'r disgyblion ddysgu am y diwylliant Cymreig a'i bod yn uchel ei pharch gan yr ysgol ac yn adleisio drwy'r disgyblion. Mae'r ysgol yn trefnu taith i Ogledd Cymru bob blwyddyn fel rhan o'i thema 'mae'n ffrainc cael bod yn Gymry'. (Estyn, 2020) Mae'r ysgol yn ysgol arloesol ac yn gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru ac ysgolion eraill i lwyddo i ddatblygu'r Cwricwlwm Newydd yng Nghymru. (Estyn, 2020)

Pwysigrwydd y gymuned, yr ysgol a'r rhieni yn cydweithio.

‘Children grow in the context of their community. As they develop within their smaller community environments (a music circle, an art class, a reading corner) they begin to understand the wider society as a whole — what actions work and do not work, what values, sensitivities, and longings we share. The creation of a local community in early childhood becomes the supportive, positive, uplifting foundation of a child’s life. It helps them to learn about themselves. It helps them learn how to tackle challenges, build knowledge, and thrive.’ (Children’s Bureau, 2018) Dyna pam mae'r gymuned a rhwydwaith y plentyn yn cydweithio mor bwysig. Mae cynnydd dysgu'r disgyblion a hefyd byw yn dibynnu ar bawb yn rhwydwaith y plentyn yn cydweithio. Mae'n bwysig bod y plentyn yn cael y cyfle i ryngweithio a chyfathrebu â chylch mawr i fagu ei hyder, gweld pethau o safbwynt pobl eraill a hefyd i weld sut mae eraill yn delio â sefyllfa. Bydd hyn yn rhoi iddynt yr offer sydd eu hangen arnynt i ddod o hyd i'w llwybr eu hunain. Mae fy ysgol bontio yn enghraifft wych o sut i gyflawni hyn a'r manteision y mae'r ymdrech ychwanegol yn eu cael ar y disgyblion a'r gymuned ehangach yn gyffredinol.

Gweitho gyda’r rhieni.

Credaf Bronfennbrenner (Guy-Evans, 2020) bod cylch allanol plant yn cael ei effeithio gan holl ffactorau eu hamgylchedd. Mae'n eu rhannu'n bum system, gellir gweld hyn yn delwedd B. (Broom, 2014) Mae’r delwedd yn ddangos i ni fod y perthnasau mae’r plant yn cael gyda’r pobol yn ei bywyd yn hollol bwysig i fel mae’r plentyn yn llwyddo. Mae'n dangos bod y berthynas rhwng y plentyn, y rhiant a'r ysgol yn hanfodol. Mae'r rhwydwaith plant yn cynnwys yr amgylchedd a'r ardal y maent yn byw ynddi. Yn fy ysgol bontio mae'n amlwg bod yr ysgol yn deall yr effeithiau y mae tlodi mewn rhwydwaith cymorth microsystem plant yn eu cael ar eu dysgu. Maent yn awyddus i gefnogi rhieni a gwarcheidwaid i sicrhau bod gan y plentyn system gymorth gref. Gwneir hyn mewn nifer o ffyrdd. Mae'r ysgol yn darparu cyrsiau i'r rhieni i'w helpu i wella eu haddysg a fod nhw yn gallu helpu gyda gwaith cartref eu plant a chymryd mwy o ran. Mae’r rhieni yn cale dysgu sgiliau coginio sy’n golygu eu bod yn gallu coginio prydau iach ar gyllideb sydd unwaith eto'n cael effaith enfawr ar iechyd a lles y plant. Mae gan fy ysgol bontio gytundeb rhwng yr athro, y disgybl a'r rhiant/gwarcheidwad sy'n amlinellu'r disgwyliadau ar gyfer y flwyddyn honno a sut y cyrhaeddir y rhain. Mae hyn yn annog y rhieni i ymwneud â nodau'r plentyn ac i fod yn ymwybodol o ble mae angen i'w plentyn symud ymlaen i'r hyn y gall yr athro, y rhiant a'r plentyn ei wneud gyda'i gilydd i gyflawni'r weledigaeth gyffredin hon.

Y dysgwyr yn y canol.

Yn 2020 roedd 517 o ddisgyblion yn yr ysgol gyda 6.8% o'r plant hyn yn cael cinio ysgol am ddim. Ceir tystiolaeth bod byw mewn tlodi yn cael effaith negyddol ar ddysgu plant. ‘Mae gan bolisi a amlinellir yng Nghynllun Gweithredu Trechu Tlodi Llywodraeth Cymru a'i Ganllawiau i ysgolion ar weithredu'r Grant Amddifadedd Disgyblion ddwy brif strategaeth ar gyfer lleihau effaith tlodi ar gyflawniad addysgol: ymyriadau sy'n canolbwyntio ar ddysgu ac addysgu ar y naill law, ac ymyriadau sy'n canolbwyntio ar fyfyrwyr, teuluoedd a'r gymuned ar y llaw arall.’(Egan, 2013,p.3) Er bod plant yn cael prydau ysgol am ddim maent yn dal i wneud cynnydd da ac yn gyflawniadau yn eu gwaith. (Estyn, 2020)Mae'r plant yn gweithio gydag elusennau lleol gan gynnwys y banc bwyd lleol sy'n rhoi cyfle i'r plant roi yn ôl i'r gymuned ac yn rhoi gwybodaeth ehangach iddynt am anghenion pobl eraill, sy'n adeiladu ar eu tosturi i eraill. Rhoddir cyfle i'r disgyblion gynllunio'r gweithgareddau ar gyfer pob thema a byddant i gyd yn eistedd gyda'i gilydd. Mae llais y disgyblion nid yn unig yn cael ei glywed yn yr ysgol ond yn cael ffynnu. Mae gan yr ysgol boster gyda rest gan 'Cenhedloedd Unedig' o hawliau'r disgyblion. (Comisiynydd Plant Cymru, 2021) Mae'r ysgol yn gweithio'n rheolaidd ar hyn gyda'r disgyblion i sicrhau bod ganddynt ddealltwriaeth a gwybodaeth dda am eu hawliau. Mae'r plant yn llofnodi'r rhain yn eu gwaith fel y gallant ymglyfarwyddo â'u hawliau.

Rest cyfeirnod.

Children's bureau. (2018) *Benefits of Communication Involvement in Early Childhood* 7 Chwefror. Ar gael yn: <https://www.all4kids.org/news/blog/benefits-of-community-involvement-in-early-childhood/#first-section> (Darllenwyd: 5 Ionawr 2021)

Comisiynydd Plant Cymru (2021) *Deall eich Hawlaiu*. (Poster) Ar gael yn: https://www.childcomwales.org.uk/wp-content/uploads/2016/04/ccfw_rights_poster_wel.pdf (Darllenwyd: 1 Rhagfyr 2020)

Egan, D. (2013) *Poverty and low Educational Achievement in Wales: Student, Family and Community Interventions*. JRF Joseph Rowntree Foundation. (P.3, Point.2)

Estyn (2018) *A report on Ysgol Gynradd Gymraeg Lôn Las*. Ar gael yn: <https://www.estyn.gov.wales/system/files/2020-08/Ysgol%2520Gynradd%2520Gymraeg%2520L%25C3%25B4n%2520Las%2520en.pdf> (Darllenwyd: 18 Rhagfyr 2020)

Guy-Evans, O. (2020). *Bronfenbrenner's ecological systems theory*. Simply Psychology. <https://www.simplypsychology.org/Bronfenbrenner.html> (Darllenwyd: 4 Rhagfyr 2020)

Llywodraeth Cymru (2020). *Introduction to Curriculum for Wales Guidance*. Ar gael yn: <https://hwb.gov.wales/curriculum-for-wales/introduction/> (Darllenwyd: 10 Rhagfyr 2020)

McLeod, S. A. (2016). *Bandura - social learning theory*. Simply Psychology. <https://www.simplypsychology.org/bandura.html> (Darllenwyd: 4 Rhagfyr 2020)

McLeod, S. A. (2018). *Lev Vygotsky*. Simply Psychology. <https://www.simplypsychology.org/vygotsky.html> (Darllenwyd: 4 Rhagfyr 2020)

Ysgol A (2020) *Ysgol Gynradd Lon Las*. Ar gael yn: <https://www.ygglonlas.co.uk/> (Darllenwyd: 18 Rhagfyr 2020)

Delweddau.

Delwedd A. Comisiynydd Plant Cymru (2021) *Deall eich Hawlaiu*. (Poster) Ar gael yn: https://www.childcomwales.org.uk/wp-content/uploads/2016/04/ccfw_rights_poster_wel.pdf (Darllenwyd: 1 Rhagfyr 2020)

Delwedd B. Broom, R. (2014) *Critical reflection on Theory-Bronfenbrenner* Rachael's Blog (Blog) July 29th, 2014. <https://rachaelbroom.wordpress.com/2014/07/29/critical-reflection-on-theory-bronfenbrenner/> (Darllenwyd: 16 Rhagfyr 2020)

Delwedd C, Llywodraeth Cymru (2020) *Programme for Children and Young People*. Ar gael yn: <https://gov.wales/sites/default/files/publications/2019-06/seven-core-aims-for-children-and-young-people.pdf> (Darllenwyd: 6 Rhagfyr 2020)